

[Harald Jensen.]

efterse Aktiebogen. Derved giver man altsaa de jævne og almindelige Aktionærer indenfor Selskabet Adgang til at kontrolere, i hvor stor Udstrækning Selskabets Bestyrelse og Direktion selv har Aktier indenfor Selskabet, og jeg synes, det er rigtigt, at man giver netop de almindelige Aktionærer en saadan Indflydelse.

I § 39 i Lovforslaget er der truffet Bestemmelser angaaende Aktieselskabers Erhvervelse af egne Aktier. I den nugældende Aktieselskabslov af 1917 findes der ingen Begrænsning for Aktieselskabers Erhvervelse af egne Aktier; der er kun en Bestemmelse om, at hvis Beholdningen af egne Aktier udgør mere end 5 pCt. af Aktiekapitalen, skal Anmeldelse til Aktieselskabs-Registeret finde Sted. Efter § 39 faar Aktieselskaber kun i Nødstilfælde Ret til at erhverve egne Aktier. De kan naturligvis erhverves, hvis det er Meningen at nedskrive Aktiekapitalen, eller der ved Tvangsauktion udbydes Aktier; saa at Selskabet for at opnaa Fyldestgørelse af Krav maa købe disse Aktier, men derudover er der ingen Ret til at erhverve egne Aktier. Det bestemmes endvidere i Paragraffen, at de Aktier, man paa denne Maade har erhvervet, skal afvikles indenfor en Frist af to Aar, medmindre Ministeren for Handel og Industri tillader Forlængelse af Fristen. Man har jo i dansk økonomisk Historie mangfoldige Eksempler paa, at Aktieselskaber har brugt deres egne Aktier til forskellige økonomiske Manipulationer, og derfor anser jeg det for overordentlig heldigt, at der i § 39 træffes de omtalte Bestemmelser.

Endvidere er der i § 48 truffet Bestemmelse om de enkelte Bestyrelsesmedlemmers og Direktørers Stilling. De kan naturligvis vel have Aktier i Virksomheden — det forudsætter jo selv Lovforslaget, at i hvert Fald Bestyrelsesmedlemmerne har —, men, som jeg sagde før, de skal være noteret i Aktiebogen, og man skal have Adgang til at vide, hvad de forskellige Direktører og Bestyrelsesmedlemmer ejer paa dette Omraade. I § 48 er det da bestemt, at med de Aktier, Direktører og Bestyrelsesmedlemmer ligger inde med, maa de ikke udføre eller deltage i Spekulationsforretninger vedrørende Selskabets Aktier. Ogsaa dette synes jeg er en særdeles heldig Bestemmelse. Man ved jo, hvorledes i mange, mange Selskaber, som det er overflødigt at nævne, selve Ledelsen har spekuleret i deres eget Selskabs Aktier og derved udnyttet den Bedreviden, de laa inde med, til Skade for de Aktionærer, som

ikke havde det samme Kendskab til Selskabets Stilling.

Der er i § 86 truffet Bestemmelse om, at de, der overtræder de i § 48 fastsatte Regler, kan idømmes Bøde indtil 10 000 Kr., og at den Fortjeneste, der er opnaaet ved Spekulationsforretningen, indgaar i Statskassen. Det sidste vil maaske være mere virkningsfuldt end selve Bøden. Det vil jo ikke have nogen særlig uheldig Virkning for en Mand, der spekulerer i sit eget Selskabs Aktier, at skulle betale en Bøde paa 10 000 Kr., hvis han har tjent 100 000 Kr. ved Forretningen.

I § 55 er der Tale om Aktionærernes Ret til at vide, om Direktørerne og Bestyrelsesmedlemmerne ogsaa er Medlemmer af andre Selskabers Bestyrelse. Det er ogsaa en ny Bestemmelse. Man maa jo mene, at Aktionærerne har rimeligt Krav paa at faa at vide, om de Tillidsmænd, de har sat ind i Bestyrelsen, samtidig sidder i andre, maaske konkurrerende Selskabers Bestyrelser, og det er jo ikke noget ualmindeligt, at noget saadant finder Sted. I 1925 foretog statsvidenskabelig Kandidat Enevold Sørensen en Undersøgelse af Forholdene i 489 Aktieselskaber med over 1/2 Mill. Kr. i Aktiekapital, altsaa de Aktieselskaber, der betyder noget, og han kom til det Resultat, at i disse 489 Aktieselskaber var der i alt 1 687 Bestyrelsesmedlemmer, af hvilke 414 ogsaa sad i andre Bestyrelser, i alt i 1 312 Bestyrelser. Det vil sige, at de 414 Bestyrelsesmedlemmer gennemsnitlig ogsaa sad i 4 andre Bestyrelser. Det vil vel i Praksis betyde, at en hel Del af dem har siddet i 10—12—15 Bestyrelser, andre maaske kun i en enkelt. Man ved jo, at de, der samler paa Bestyrelseshverv i Aktieselskaber, ofte samler i saa stor Udstrækning, at de vanskelig kan holde Rede paa de Aktionærinteresser, som de skal sidde og varetage i de forskellige Bestyrelser. Jeg synes, at Aktionærerne har et rimeligt Krav paa at faa at vide, hvorledes dette Forhold er, i hvilke andre Selskaber deres Bestyrelsesmedlemmer eller Direktører sidder som Bestyrelsesmedlemmer, og det er det, Bestemmelsen i § 55 tager Sigte paa.

Jeg kommer saa til det andet af de Hovedsynspunkter, som Lovforslaget bygger paa, nemlig vedrørende Regnskabsaflæggelsen og Revisionen. Disse Bestemmelser, særlig vedrørende Regnskabsaflæggelsen, er samlet i Lovforslagets § 42. Her er det bestemt, som det for øvrigt ogsaa er bestemt i den nuværende Aktieselskabslov, at der skal foreligge offentligt Regnskab, det vil sige offentlig Status og offentligt